

VENDIM
Nr.1, datë 20.1.2012

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vladimir Kristo	Anëtar i	Gjykatës Kushtetuese,	drejtues i seancës
Xhezair Zaganjori	Anëtar i	“	“
Petrit Plloçi	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	Anëtar i	“	“

me sekretare Enina Mullaj, në datën 27.10.2011, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore mbi bazë dokumentesh çështjen nr.41/17 Akti, që i përket:

KËRKUES: Ilmi Çela, Daut Zyberi

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, Zyra e Përmbarrimit Durrës

OBJEKTI: Shfuqizimi, si antikushtetues, i vendimeve nr.10-2008-166 (301), datë 3.6.2008 të Gjykatës së Apelit Durrës; nr.00-2010-481, datë 23.4.2010 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë;

Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rezultat i mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f, 134/g dhe 142/3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Fatmir Hoxha dhe pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuesit kanë qenë punonjës policie në Drejtorinë e Policisë së Qarkut Durrës, në repartin “Shqiponja”. Me urdhrat nr.448 dhe nr.450, të datës 3.6.2006 të Drejtorit të Policisë së Qarkut Durrës, kërkuesit janë përjashtuar nga radhët e Policisë së Shtetit. Shkaku i përjashtimit ka qenë i njëjtë për të dy kërkuesit: “Abuzime të rënda me atributet e punonjësit të policisë dhe mirëbesimit publik”.

2. Pas kërkesëpadisë së paraqitur nga kërkuesit, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës, me vendimin nr.648, datë 5.3.2007, ka vendosur, *inter alia*, anulimin e urdhrave nr. 448 dhe nr.450, datë 3.6.2006 të Drejtorit të Policisë së Qarkut Durrës, për përjashtimin nga radhët e policisë të kërkuesve, si dhe detyrimin e të paditurit, Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, të rikthejë në detyrën e mëparshme kërkuesit. Ky vendim ka marrë formë të prerë dhe është kthyer në titull ekzekutiv. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës ka nxjerrë urdhrin e ekzekutimit nr.211, datë 26.4.2007, duke urdhëruar Zyrën e Përmbarrimit Durrës të ekzekutojë vendimin nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës.

3. Zyra e Përmbarrimit Durrës fillimisht i ka dërguar lajmërim për ekzekutim vullnetar Drejtorisë së Policisë të Qarkut Durrës, me objekt: “rikthim në punë dhe anulim të aktit administrativ” dhe më pas i ka dërguar shkresë për zbatimin e detyrueshëm të urdhrit ekzekutiv të mësipërm. Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, në përgjigje të lajmërimit për ekzekutim vullnetar nga Zyra e Përmbarrimit, është treguar e gatshme t’i rimarrë në punë kërkuesit, por për arsye të ristrukturimit dhe riorganizimit të ri të policisë nuk ka qenë i mundur rikthimi i tyre në punë.

4. Kërkuesit kanë paraqitur një tjetër kërkesëpadi në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Durrës për pagesën e pagave për kohën kur kanë qenë të papunë, në zbatim të nenit 129/1 të Kodit të Punës. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës ka pranuar padinë dhe me vendimin nr.2994, datë 12.11.2007, ka vendosur detyrimin e palës së paditur, Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, t’u paguajë kërkuesve pagën për të gjithë kohën e qëndrimit të tyre pa punë, e cila përfshin periudhën nga dita e shkëputjes nga puna deri në ditën e rikthimit në detyrë.

5. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr.10-2008-166 (301), datë 8.6.2010, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr.2994, datë 12.11.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës dhe rrëzimin e kërkesëpadisë si të pabazuar në ligj e prova.

6. Pas ushtrimit të rekursit nga kërkuesit, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2010-481, datë 23.4.2010, ka vendosur, në Dhomë Këshillimi, mospranimin e rekursit me motivacionin se nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile (KPC).

7. **Kërkuesit** i janë drejtuar me kërkesë Gjykatës Kushtetuese (në vijim “Gjykata”), ku kërkojnë shfuqizimin e vendimeve nr.10-2008-166 (301), datë 8.6.2010 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe nr.00-2010-481, datë 23.4.2010 të Gjykatës së Lartë dhe konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si rezultat i mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës. Më konkretisht, kërkuesit parashtrojnë:

7.1 Vendimi nr.10-2008-166 (301), datë 3.6.2008, i Gjykatës së Apelit Durrës është dhënë në kundërshtim me ligjin sepse gjykata nuk e ka zgjidhur mosmarrëveshjen në bazë të Kodit të Punës dhe ligjit të Policisë së Shtetit, pasi:

a) Gjykata nuk i ka dhënë zgjidhje çështjes nëse janë apo jo efektive të Policisë së Shtetit kërkuesit pas anulimit të urdhrave të përjashtimit;

b) Arsytimi i gjykatës se Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës është përpjekur t’i marrë kërkuesit në punë, por është penguar për shkak të reformës, është i pabazuar në ligj.

7.2 Vendimi nr. 00-2010-481, datë 23.4.2010 i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë është dhënë në kundërshtim me ligjin, sepse Gjykata e Lartë nuk ka verifikuar respektimin dhe zbatimin e ligjit nga Gjykata e Apelit Durrës.

7.3 Vendimi gjyqësor i formës së prerë nr.648, datë 5.3.2007 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës nuk është ekzekutuar brenda një afati të arsyeshëm.

8. **Subjekti i interesuar**, Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, ka parashtruar me shkrim se çështja nuk përbën objekt gjykimi kushtetues dhe ka paraqitur dokumentet që zotëron në lidhje me kërkuesit.

9. **Subjekti i interesuar**, Zyra e Përmbartimit Durrës, ka parashtruar me shkrim se e ka të pamundur ekzekutimin e vendimit dhe ka paraqitur përpara Gjykatës dokumentacionin përkatës në lidhje me veprimet përmbartimore të kryera prej saj.

II

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

10. Gjykata çmon se kërkuesit legjitimohen *ratione personae*, pasi pretendimet e tyre përfshihen në rregullimin kushtetues të neneve 131/f dhe 134/g të Kushtetutës. Gjithashtu, ata legjitimohen *ratione temporis*, duke pasur parasysh se kërkesa është paraqitur brenda afatit të parashikuar nga neni 30, pika 2 e ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”. Lidhur me legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata konstaton se, në kuadrin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, kërkuesit legjitimohen vetëm për pretendimin e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor brenda një afati të arsyeshëm. Parashtrimet e tjera, në mbështetje të pretendimeve të antikushtetutshmërisë së vendimit nr.10-2008-166 (301), datë 3.6.2008, të Gjykatës së Apelit Durrës dhe vendimit nr.00-2010-481, datë 23.4.2010 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, kanë të bëjnë me zbatimin e ligjit material nga ana e gjykatave të zakonshme. Gjykata e ka ripohuar qëndrimin e saj të konsoliduar se mënyra e vlerësimit të provave dhe mënyra e zbatimit të ligjit material është atribut vetëm i gjykatave të zakonshme dhe nuk i nënshtrohet kontrollit të saj kushtetues (*shih vendimet nr.14, datë 3.6.2009; nr.11, datë 23.4.2009; nr.4,*

datë 28.2.2006 dhe nr.35, datë 20.12.2005; nr.106, datë 1.8.2001 të Gjykatës Kushtetuese). Veç kësaj, vërehet se pretendimet në lidhje me vendimet e mësipërme kërkesit i kanë paraqitur për të evidentuar se iu është cenuar e drejta e “rikthimit në punë”, si një e drejtë e fituar nga vendimi i formës së prerë nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës. Gjykata çmon se vendimet e Gjykatës së Apelit Durrës dhe Gjykatës së Lartë, të cilët sipas kërkesve janë të cënueshëm, kanë të bëjnë me vendimin nr.2994, datë 12.11.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, me objekt “pagimin e pagesave të prapambetura” dhe jo me vendimin nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, sipas të cilit është vendosur “rikthimi në punë” i kërkesve. Si rrjedhim, këto pretendime janë haptazi të pambështetura.

B. Për pretendimin e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor brenda një afati të arsyeshëm

11. Kërkesit pretendojnë se që prej marrjes formë të prerë të vendimit nr.648, datë 5.3.2007 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës dhe lëshimit të urdhrit të ekzekutimit nr.211, datë 26.4.2007, ka kaluar një kohë e gjatë, e cila është e pajustifikuar për ekzekutimin e vendimit.

12. Gjykata është shprehur edhe më parë se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i një vendimi të formës së prerë të gjykatës, është pjesë përbërëse e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të Kushtetutës dhe të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ). Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individ i ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Në këtë fazë duhet të marrin pjesë aktivisht jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Roli i këtyre organeve bëhet vendimtar, kur debitori refuzon të ekzekutojë vullnetarisht detyrimin e tij kundrejt kreditorit. Në raste të tilla, procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave për rastin konkret, por edhe veprimet konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Pa dyshim që një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës (shih vendimet nr.2, datë 1.2.2011; nr.35, datë 27.10.2010; nr.6, datë 4.3.2010 dhe nr.43, datë 19.12.2007 të Gjykatës Kushtetuese).

13. Në vendimmarrjen e saj Gjykata ka pranuar se: “...parimet kushtetuese lidhur me procesin e rregullt ligjor, për të cilin bën fjalë neni 42/2 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, si dhe detyrimi për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore, të parashikuara në nenin 142/3 të Kushtetutës, nënvizojnë faktin se çdo qytetar, i cili i drejtohet një gjykate kompetente për realizimin e një të drejte, nuk mund të presë pakufi për realizimin e saj”. Më tej, “...ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimin të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Çdo organ shtetëror detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre” (shih vendimet nr.6, datë 6.3.2009; nr.1, datë 19.1.2009; nr.43, datë 19.12.2007 të Gjykatës Kushtetuese).

14. Gjykata, duke u mbështetur në jurisprudencën e Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), ka theksuar se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e saj, sjelljen e kërkesit dhe sjelljen e autoriteteve publike (shih vendimin nr.14, datë 15.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese).

15. Gjykata rikonfirmon qëndrimin se, në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore, deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtit proces. Kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkesit, si dhe sjelljen e autoriteteve përkatëse (shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.12, datë 15.4.2011; nr.14, datë 15.4.2010; nr.8, datë 23.3.2010; nr.9, datë 1.4.2009; nr.1, datë 19.1.2009).

16. Gjykata ka ritheksuar vazhdimisht se për vlerësimin e kompleksitetin të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shpresore (shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.14, datë 15.4.2010; nr.8, datë 23.3.2010; nr.9, datë 1.4.2009; nr.1, datë 19.1.2009).

17. Nga shqyrtimi i dokumenteve të paraqitura, Gjykata konstaton se çështja konkrete nuk paraqet rrethana të veçanta apo kompleksitet që mund të justifikojë një vonesë në ekzekutimin e vendimit, ndaj vlerësimi i sjelljes së autoriteteve publike dhe kërkuesve është me rëndësi në këtë kontekst.

18. Në çështjen në shqyrtim, është e nevojshme fillimisht të vlerësohet nëse Zyra e Përmbarrimit Durrës ka marrë masat e nevojshme për zbatimin e urdhrin të ekzekutimit në përputhje me vendimin gjyqësor të formës së prerë. Sipas kërkesës dhe dokumenteve të bashkëlidhura rezulton se hapat proceduralë të ndërmarrë nga Zyra e Përmbarrimit Durrës janë:

- lajmërimi për ekzekutim vullnetar nr.715/H, datë 15.5.2007;
- shkresat nr.715, datë 28.6.2007, nr.715, datë 23.10.2007 dhe nr.715, datë 22.9.2008, ku i është tërhequr vëmendja debitorit për mosekzekutimin e vendimit;
- shkresat për ekzekutim të titullit ekzekutiv, drejtuar Drejtorisë së Policisë së Qarkut, përkatësisht me nr.684, datë 15.5.2007; nr.684, datë 10.7.2007 dhe nr.684, datë 17.12.2007.

19. Nga shpjegimet e vëna në dispozicion nga Zyra e Përmbarrimit Durrës, rezulton se kërkuesi Ilmi Cela, në shkresën me nr.32 datë 10.12.2010, drejtuar Zyrës së Përmbarrimit Durrës, ka hequr dorë nga ekzekutimi i vendimit nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës. Për pasojë, Zyra e Përmbarrimit Durrës me vendimin nr.2208 prot. datë 16.12.2010, ka pushuar urdhrin e ekzekutimit nr.211, datë 26.4.2007 të vendimit nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës. Kërkuesi Ilmi Cela i është drejtuar shërbimit të përmbarrimit privat, me qëllim ekzekutimin e vendimit nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës. Me shkresat nr.99 prot., datë 4.7.2011 dhe nr.115/1 prot., datë 29.9.2011, përmbarruesi privat i është drejtuar Drejtorisë së Policisë të Qarkut Durrës për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë.

20. Në lidhje me kërkuesin tjetër Daut Zyberi, Zyra e Përmbarrimit Durrës ka sqaruar se Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, pavarësisht shkresave për ekzekutim të vendimit gjyqësor të formës së prerë, nuk e ka zbatuar vendimin. Në pamundësi për ta ekzekutuar këtë vendim, përmbarruesi gjyqësor e ka parë të arsyeshme të nxjerrë vendimin nr.684 prot., datë 1.9.2008, për pushimin e urdhrin të ekzekutimit nr.211, datë 26.4.2007 të vendimit nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës.

21. Nga sa më sipër, Gjykata vlerëson se Zyra e Përmbarrimit Durrës, për kërkuesin Ilmi Cela, i ka kryer veprimet përmbarrimore në përputhje me legjislacionin përkatës në fuqi, ndërsa për kërkuesin tjetër, Daut Zyberi, Zyra e Përmbarrimit Durrës, në mënyrë të njëanshme dhe në kundërshtim me nenin 616 të Kodit të Procedurës Civile (KPC) ka pushuar ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, duke nxjerrë si pretendim pamundësinë për ta ekzekutuar atë. Në lidhje me këto veprime, Gjykata vlerëson se arsyet e pushimit të ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nga Zyra e Përmbarrimit Durrës, nuk janë të përligjura.

22. Në përgjigjet drejtuar Zyrës së Përmbarrimit, evidentohet se Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës, në rolin e debitorit, pranon zbatimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë dhe gatishmërinë për t'i rikthyer në punë kërkuesit, por justifikohet se nuk ka mundësi ta ekzekutojë vendimin gjyqësor për arsye të ristrukturimit dhe riorganizimit të Policisë së Shtetit, si dhe mungesës së fondeve.

23. Gjykata është shprehur edhe më parë se autoritetet shtetërore nuk mund të përmendin mungesën e fondeve si justifikim për të mos respektuar një detyrim financiar që vjen nga një vendim gjyqësor (*shih vendimin nr.6, datë 6.3.2009 të Gjykatës Kushtetuese*). I takon debitorit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit (*shih vendimin nr.2, datë 1.2.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

24. Në funksion të analizës së sjelljes së autoriteteve përkatëse shtetërore, Gjykata çmon se debitori, si palë në proces, si dhe organet përgjegjëse përmbarrimore të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, duhet të kryejnë veprime konkrete në drejtëm të zbatimit efektiv të vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Organet shtetërore jo vetëm nuk mund të vënë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, por janë të detyruar të marrin masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimet nr.6, datë 6.3.2009; nr.6, datë 31.3.2006 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Për sa i përket sjelljes së kërkuesve, nga tërësia e fakteve dhe rrethanave, Gjykata çmon se nuk rezulton që sjelljet e kërkuesit të jenë bërë shkak për mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë.

26. Urdhri ekzekutiv, i lëshuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës, mban datën 26.4.2007.

Kanë kaluar katër vjet nga data që ka dalë ky urdhër dhe vendimi gjyqësor i formës së prerë ende nuk është zbatuar. Gjykata konstaton se debitori (Drejtoria e Policisë së Qarkut Durrës), ka pasur kohë të mjaftueshme në dispozicion për të ekzekutuar detyrimin ndaj kreditorëve (kërkuesit) dhe organi përgjegjës i ngarkuar me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë (Zyra e Përmbarimit Durrës) nuk i ka marrë të gjitha masat përkatëse në drejtim të zbatimit efektiv të vendimit gjyqësor, për sa i takon kërkuesit Daut Zyberi.

27. Bazuar në sa më sipër, Gjykata vlerëson se ndodhet përpara cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm.

PËR KËTO ARSYE:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131/f e 134/g të Kushtetutës, si dhe të nenit 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës për shfuqizimin e vendimeve nr.10-2008-166 (301), datë 3.6.2008 të Gjykatës së Apelit Durrës; nr.00-2010-481, datë 23.4.2010 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

- Konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6/1 i KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor nr.648, datë 5.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, brenda një afati të arsyeshëm.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Vladimir Kristo (drejtues i seancës), Petrit Plloçi, Xhezair Zaganjori, Admir Thanza, Sokol Berberi, Vitore Tusha, Fatmir Hoxha, Altina Xhoxhaj